

3^e van Pasen 18-4-21 Bergkerk

Gemeente van Christus,

'Virus negeert routeplan kabinet', dat is wat mij betreft toch wel het nieuws van afgelopen week, een krantenkop uit het NRC, het virus blijkt zich niets aan te trekken van het routeplan van nb. onze regering. Het virus negeert onze plannen. Ik heb het met een verbijsterende glimlach gelezen hadden wij dan misschien toch stiekum het idee dat het virus zich zou laten gezeggen door zich te schikken naar ons routeplan? Blijkbaar heb ik – hebben wij – zo'n krantenkop nodig, 'Virus negeert routeplan kabinet' ... dit zijn de dingen die gebeuren, daarin worden wij wakker, we worden even van onze almachtige troon van de maakbaarheid gestoten. Virussen luisteren niet. Waar het werkelijk op aankomt, is wat wij mensen doen in al deze toevalligheid. In de grilligheid van de dingen. En soms denk ik wel eens dat de Eeuwige en zijn engelen met ingehouden adem naar ons kijken. Zouden ze trouw blijven? Zullen ze iets zeggen als: 'waar jij gaat, ga ik. Jouw land is mijn land en jouw God, vooruit, is mijn God?' Zullen zij zich niet laten kisten door de omstandighedenmaar zullen zij vindingrijk en vertrouwensvol blijken? Zullen zij vreemde dingen doen? Muziek maken ... elkaar toezingen ...kunst maken ..begaan zijn ... lieve briefjes in de bus doen? Zullen zij zozeer de voorkeur geven aan vertrouwen dat uiteindelijk de werkelijkheid -in al haar willekeur, er niet van terug heeft? Dat schept vertrouwen in toekomst. En dat wordt ook wel geloof genoemd. Vertrouwen ... geloof ... dat sterker is dan de werkelijkheid in al haar willekeur.

In de wekelijkse voorbereiding op de eredienst met vertalen, exegetiseren, eromheen lezen ... het huis van de liturgie bouwen ... probeer ik ook ruimte te maken voor het beeld. Voor beeldende kunst. Een wekelijkse zoektocht naar een passend beeld op de orde van dienst. Beelden spreken een eigen taal. Bij de evangelieperikop van vanmorgen wordt meestal ingezoomd op het moment van de opdracht aan Petrus. Volg mij! , zegt Jezus, Weidt mijn schapen! Op deze opdracht stoelt de traditie van het Petrus ambt ... de plaatsvervanger van Christus op aarde ... waarbij het Petrus ambt is toegefallen aan de bisschop van Rome. Veel beelden, veel schilderijen laten dat moment van overdracht zien, vaak gecombineerd met de overhandiging van de sleutel, Petrus als de sleutelbewaarder bij de hemelpoort. Opvallend is de tekening die wijlen Klaas Op 't Land maakte bij dit evangelie, hij focust juist niet op de opdracht aan Petrus 'weidt mijn schapen!' .. maar op de schapen zelf. Hij tekende bij dit evangelie een eindeloze onafzienbare kudde schapen. En in gedachte dank ik hem zeer voor dit inzicht, het gaat om die schapen, ... het herderlijk ambt is er niet voor de eer of voor de sleutelmacht... maar het is er voor de schapen. Ik ben niet gekomen om gediend te worden maar om te dienen, zo zegt Jezus. En dat is een inzicht van verrassende actualiteit. Het gaat uiteindelijk bij alles ... om mensen om menselijke waardigheid, om menselijkheid. Hoe broodnodig is dit inzicht in alle bureaucratie in een neo-liberale samenleving. Het gaat om de schapen. Een paar dagen terug sprak ik met iemand over zijn levensverhaal, hij vertelde hoe hij soms tegen de heersende stroom in ... eigen opvallende keuzes heeft moeten maken...'Wat maakte nu', vroeg ik hem, 'dat u juist deze keuze - tegen de geldende mores in - maakte?' Het was even stil, ik zag hem denken, toen zei hij: 'uit deernis'. Deernis, dat oude woord is met me meegegaan, de pastor leest niet alleen het evangelie in de kerk, maar ook aan de keukentafel, evangelie geschiedt waar mensen deernis hebben. Een sterke ontroering over het leed van de medemens zo definieert het woordenboek ...mededogen, genade. Deernis is het woord dat de schapen weidt. In de tekening van Klaas Op 't Land is als een heel klein mannetje Petrus de herder te zien hij is herkenbaar aan het omgekeerde kruis hij staat ergens heel klein op de achtergrond maar het gaat om die onafzienbare beweging van mensen onderweg in de grilligheid van het bestaan.Toen je jonger was, zo staat er, omgordde je jezelf en ging je waar je wilde; wanneer je oud wordt zul je je handen uitstrekken en een ander zal je omgorden en brengen waar je niet wilt! Ik lees dit niet als een algemene uitspraak over jeugd en ouderdom, ..om de schrik voor het verpleeghuis nog eens aan te jagen...nee, Jezus spreekt heel persoonlijk met Petrus. Jong was Petrus toen hij telkens zijn zinnen met 'ik' begon. Hij was tot christus gekomen, hij omgordde zichzelf en zei 'ik zal u nooit verlaten' hij wilde wel over het water naar Jezus toelopen ... Petrus in actie. Maar vanaf nu wordt hij ouder ... afhankelijk van anderen, van dé Ander. Nu is het niet Petrus die wel iets ziet in Jezus, maar Jezus die de weg van

Petrus kruist en hem voorgaat. Petrus leert leven van de deernis, uit ontvankelijkheid, met verwondering. Ik moet denken aan een anekdote die een oude collega mij eens vertelde, hoe hij bij een stevige gereformeerde broeder op huisbezoek was, de man was oprecht opgelucht dat hij weer herstellende was na een operatie. Dominee, zei hij, dit is nu een wonder! Hij verwachtte dat de dominee zijn geloofsuitspraak zou bevestigen. Maar mijn oude collega -gepakt en gemazelt in de gereformeerde leer- zei: Of het een wonder is broeder, weet ik niet, maar wonderlijk is het wel. Een ander zal je omgorden, wonderlijk, Hij brengt jou waar Hij wil, ook als je dat zelf niet zou willen. Als het in de Paastijd gaat over opstaan en opstandigheid, dan gaat het over onze kwetsbare lichamen. Hij, Jezus, die ons de zachtmoedigheid leerde de leraar die geduldig en steeds opnieuw ons de oude verhalen spelt..... over hoe wij bevrijd werden en worden uit het angstland van de dood. Dat moet ons keer op keer worden verteld. Keer op keer. Toegezongen. Het moet ons met name gezegd worden. Uit onszelf komen wij die chaos nooit voorbij. Hoeveel boeken over levens - en stervenskunst wij ook lezen. Het is de Heer zelf die weet aan den lijve van welke kwetsbare stof wij zijn gemaakt. Van hem hoeven wij niet ver boven onze macht te reiken. Hij reikt naar ons. God is licht er is in Hem geen spoor van duisternis! Zo staat het in de eerste Johannesbrief. En wij wandelen met heel ons hebben en houwen in dat licht. Het goddelijk licht is niet op lichtjaren van ons verwijderd, maar wordt vlees en bloed in ons dagelijks bestaan. In onze deernis. Er is maar één godsbewijs en dat is dat wij doorgaan met hem beminnen. God is aanwezig in onze werkelijkheid zoals brood aanwezig is in honger en water in de dorst. God is aanwezig in het onstillbare verlangen naar God. God is licht er is in Hem geen spoor van duisternis! Heel concreet (Mede)menselijk leven betekent: wandelen in het licht. Tegelijk ligt in het concrete ook de afbreuk. Wij redden dat toch niet, kijk om je heen, wij schieten tekort. Wij verraden Jezus, ondanks ons stellige voornemen dat niet te doen. Petrus heeft drie keer zijn vriend verraden. Petrus weet van betrouwbaarheid en hij weet van verraad, hij viert de maaltijd in verbondenheid met Christus, en tegelijk weet hij, dat hij een breker is. Drie keer vraagt Jezus hem: Simon Petrus, Simon van Johannes heb jij mij lief? Zoals Petrus Jezus drie keer heeft geloofd, zo klinkt nu drie keer de vraag naar de liefde. De eerste keer zal Petrus misschien wel opgelucht zijn, dat zijn verschrikkelijke geheim nu ten minste bespreekbaar wordt gemaakt. Hij krijgt een kans om zich uit te spreken. Maar de vraag klinkt drie keer: Simon van Johannes, heb jij mij lief? heb jij mij lief? heb jij mij lief? Bij de derde keer raakt Petrus diep ontroert, hij realiseert zich al te zeer zijn verraad, zijn kwetsbaarheid, zijn gebroken vertrouwen, Hoe zal hij een betrouwbare partner kunnen zijn? Heer, u weet toch alles, u kent mij toch als uw vriend! Heer, u weet alles. Ik ben een agnost, onwetend, ik kan wel van alles beloven en belijden en geloven, maar ik weet het niet, ik ben ook een verrader, u weet alles.u weet dat ik niet weet, u kent mij toch als uw vriend? Dat is het geloof van Pasen, U kent mij toch als uw vriend. Het is de levende God die ons wegroept uit de kramp om het bestaan, die ons in de ruimte zet, ik heb vertrouwen in jou, ik geloof in jou, ik kruis jouw bestaan. Een christen loopt altijd mank. Zoals Jacob na Pniël. Zoals Petrus na zijn verlochening. Zoals Paulus na Damascus. Iets waardoor hij weet: een Ander omgordt mij en brengt mij waar Hij wil. Volg mij, zegt Jezus, volg mij, op de weg van het leven – niet van de dood – de weg van leven, van herstel van relaties, van dingen die moeten worden rechtgezet. Volg mij op de weg van de deernis, en er gaat een wereld voor je open. Amen.